

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMINALĂ

Redacția și Administrația BUCUREȘTI Strada Regală, 6.	Director: N. IORGA Redactori: { St. O. Iosif, M. Sadoveanu și I. Scurtu.	ABONAMENTUL ANUAL în țară . . . 10 lei în străinătate 12 »
---	---	--

NUVELELE D-lui I. GORUN.

D. I. Gorun (Al. Hodoș) dă încă o culegere din nuvelele sale, risipite până acum în deosebite reviste mai vechi, și mai ales în «Viața», la alcătuirea căreia a fost ajutorul de căpetenie al d-lui Vlahuță. De câte una din ele își va aduce aminte cetitorul, dar chiar și acelea i se vor părea nouă prin înfățișarea mai deplină pe care o căpătă scrierile de același fel ale aceluiași autor atunci când sînt puse alături și desfășoară astfel pe încetul un anumit chip de a lucra, un anumit fel de a simți, de a vedea și de a înțelege arta.

Și altă dată d. Gorun a dat — în «Alb și negru» — această puțință de apropiere și întregire a bucăților una prin alta; astăzi însă avem de sigur înaintea noastră materialul cel mai consistent și mai trainic.

Titlul «Taina a șasea» e dintre acelea pe care nu le găsește oricine și care prin meșteșugul lui te pregătește pentru o carte în care este mult meșteșug. A șasea taină e căsătoria și, cel puțin în partea întâiă a culegerii — căci a doua dă, supt un al doilea titlu ironic: «Ca la noi», portrete sociale —, se întîmpină numai nuvelete cu privire la viața dintre soți.

Acesta e însă, fără îndoială, numai un caracter exterior și poate chiar o întîmplare, căci scriitorul nu-și va fi impus de la început acest cerc al cercetărilor sale de suflete. Îndată ce ai citit însă două-trei din aceste puternice schițe în negru, vezi celelalte însușiri deosebitoare, care se întîlnesc de altminterea și în tot ce a mai scris d. Gorun, și în poesiile sale întru cîtva, și care vor deosebi totdeauna chipul său de scriitor.

Cine ar zice volumașului: «Crise sufletești», l-ar numi pe numele său cel mai adevărat. De acest fel sînt toate nuvelele. Si ce nume nepotrivit, care nu spune nimic e și acesta, «nuvelă» saū, dacă sînt mai puține pagini, «nuveletă!» Odată, acum cinci sute de ani, Ita-

lienii din școala lui Boccaccio, imitatorii *Decameronului*, dădeau contemporanilor și contemporanelor, foarte doritori de lungi povestiri naive, grosolan pipărate, astfel de «novelle», cu forma desfăcându-se foarte liniștit, chiar când cetitorul întrerupea cu un hohot de ris greoiu, care-l umplea ochii de strălucirea ispitei. «Novella», fiindcă era o poveste nouă, cum n'o mai spusese altul, adecă avînd altă desfășurare, cu alte persoane. Si pe la 1800 se povestea tocmai așa, de-a lungul și pe de-a întregul, cu psihologie ca la cinematograful, și nu mai mult. Vă aduceți aminte? «Și el se duse atunci la biserică, unde văzu o prea-frumoasă fată, care se chema în cutare chip. Si lui îi plăcu fata. Și, ducîndu-se la un prieten al lui, îi spuse: «Dragă cutare. Tineretele mele», și așa mai departe.

De atunci însă, în marea prefacere a sufletului omenesc, ce s'a săvîrșit în zilele noastre, nuvela nu mai «înșiră mărgărite», ci străbate sufletele și le arată în strălucirea fulgerătoare a unei crize. Problema se pune de la început, scurt: ce va face eroul în cutare împrejurare neobișnuită? Și împrejurarea neobișnuită e aleasă astfel, încît să nu fie un accident fără urmări fiindcă nu vedește nimic, ci o clipă a mărturisirilor fără voie, cînd supt durere sau supt bucurie adevărul se desface într'un strigăt. E un resumat de dramă, în care persoanele vorbesc, și nu în felul lung și blajin de odată, potrivit pentru toți și pentru nimeni, ci în gîfuiturile patimei sau ale groazei, păstrînd fiecare timbrul, răsnetul deosebit, al sufletului său. Tot nuvelă se numește însă une ori, pentru că se crede că lipsește alt cuvînt, și povestirea mai întinsă, care dă persoanele în mai multe înfățișări; dar pentru aceia fără îndoială că se potrivește mai bine termenul de «povestire» sau de «mic roman», cum și este un roman schițat, prescurtat.

D. Gorun-Hodoș dă în literatura noastră tipul *nuvelei dramatice*, cu o desăvîrșită limpeziciune și în cea mai măsurată, mai stăpînită, mai *violent* stăpînită din formele literare — căci aici vorbește un tăcut, care adună lucrurile și cruță vorbele, și nu un tovarăș limbut cu apucăturile de prieten. Răsfoiți paginile volumului nou, pentru o dovadă nouă: nr. 1, o văduvă care, întorcîndu-se de la îngroparea bărbatului înșelat, găsește în loc de moștenire scrisoarea de osîndă a mortului; nr. 2, un bărbat care smulge prin amenințări de despărțenie femeii mărturisirea că luxul ce s'a adunat în casa lor e plătit de al treilea și care se hotărăște să lase femeia, dar să-și păstreze acest fel de agonisită; nr. 3, un bețiv care prin purtările lui și-a ucis nevasta și căruia i se năzare acum că o are înaintea lui la circiumă, împăcată, bînd și ea; nr. 4, femeia «de rînd»

ruinată de «intelectualul» ei, și care ca văduvă îi cultivă încă memoria. Și așa mai încolo.

Sînt pagini înduioșătoare, ca în ultima bucată de care s'a vorbit. Unele nuvele au soluții de ironie, care nu pot face să ridă decît pe acela care nu le-a înțeles bine, deplin. În adausul de tipuri sufletești care apar fără acțiune, sînt satire foarte izbutite, care iarăși nu-ți deșteaptă nici-un zîmbet. Între atîtea tipuri care trec așa de răpede, strîmbate de zguduirea criselor, sînt unele simpatice, dar, fiindcă nu e vorba de ele numai, ci mai sînt și alții, nesimpatice, nu plecî nici-odată din cuprinsul nuvelei cu o întipărire de compătimire bună, de milă curată, ci totdeauna desprețul, dezgustul învinge. În trezirea acestor sentimente e mai puternic scriitorul, — un satiric fără de milă.

Și, pe lingă aceasta — cel puțin atuncî cînd scria, prin anii 1890, aceste nuvele —, un satiric care străbate viața, o înțelege, dar n'o respectă și n'o iubește. Cercetarea unei părți din viața orașelor: burghesimea mai mult sau mai puțin parvenită și «inteligenta», impusesse firește aceste concluzii. O societate nevrednică, și nu pentru păcatele ei, care nu se pot lecu, ci pentru ale vieții în de obște. Așa sînt și vor fi oamenii: niște șireți și niște păcătoși. Ațîția au trăit cu această credință, și unii au murit — măcar literar — de dînsa.

Așa erau credințele de atuncî. Cine n'a găsit aur însă, e dator să se întrebe dacă nu este poate aiurea sau tot acolo, dar mai adînc, în loc să spuie că s'a sfîrșit aurul. Au trecut numai cîțiva ani, și au întinerit scriitorii noștri. Prin faptul că a scris «Robinson în Țara-Românească», — o încercare pe un drum nou, cu toate că și aici viața orașelor zace întreagă în același fum negru —, n'a luat autorul «Tainei a șasea» locul ce i se cuvine în rîndul celor ce, astăzi, cred și se luptă?

N. IORGA.

CUGETĂRI

Fără inteligență e cineva prada altora, cu oare-care inteligență el vede în alții numai prada sa.

Nu-ți compara purtarea cu felul cum alții își fac datoria, ci cu întregimea datoriei tale.

X.

UN CUIB

*Căsuța mea nu e zidită 'n piatră,
Nu are scări de marmur, nici panouri :
Doar doi buniți, surîd blînd din tablourî :
Par vîi cînd focul pîlpie pe vatră.*

*În jurul casei mele nu sînt parcuri,
Fintîni zvîrlind coloanele de ceață,
Întunecate colțuri de verdeață,
De unde Cupidonî să 'ntindă arcuți.*

*Dar un mălin la poartă, primăvara,
Revarsă pe ferestre mirodenii,
Cînd clopote, murînd duios la denii,
Împrăștiie. fiori de taină sara...*

*Departe 'n fund de vremuri, vād pruncia...
E ceata de ștrengari murmuitoare ;
Vin cînd la noi, căci ni-î ograda mare,
Și 'n casa noastră rîde veselia.*

*În Iulie, grădinița e tăcută ;
Prin trandafirii mari, s'adun 'albine,
Atîrnă roșii coacăze 'n ciorchine,
Iar, pe cărări, e-o liniște plăcută.*

*Un cuib de amintiri e-a mea cășcioară :
Așa cum stă în iederă 'mbrăcată,
Cînd o zăresc, o lacrimă 'nfocată
Îmî lunecă, spre vremi de-odinioară !*

*De propriu-mî pustiu mă prinde-o milă,
Și-un vis șoptește inimii cu drag :
De-aî trece dîncolo de vechiul prag,
Ai rămînea de veci la noi, copilă !*

UN GUST

Domnul Popescu e agent sanitar în comuna Nescăldații-din-Deal. E băiat chefliu, fiindcă nu poți să-l vezi fără chef și iarăși nu poți să vezi nici-un chef în numitul sat, fără să fie și domnu' Popescu. Într-o Vineri după amiază, în postul Paștilor, se abătu ca de obicei pe la cârciuma lui Tudorache în drumul mare. Cînd aci, iacă Mitu. Cel mai bun prieten al lui Popescu, după Nicu. — Regret că acesta n'are rol aci. — Cum zic sîntem în cârciuma lui Tudorache. După zguduirii de mină foarte vii, încep ghionturi amicale, apoi înțepături de vorbe sărate. Toate acestea sînt semne de voieșie. Și la cei trei veselia se urcă pînă la nivelul unei duzinii de păhare de pelin; sau mai bine pelinul se urcă pînă la voieșia fețelor lor. Pe urmă mai băură tot pelin, cîntea lui Mitu. Iar cârciumarul Tudorache, cioplit parcă dintr'un copac de pădure virgină, și decî semeț ca un întîiunăscut, nu e un om care bea totdeauna pe «veresie», adecă, cum am zice, fiindcă e văr.. de cruce cu domnu' Popescu orî cu Mitu. Al treilea rînd de duzină fu prin urmare cîntea lui Tudorache. După plată, Popescu zise serios:

— Acum mă-am dobîndit (echilibrul) Library.Cluj

Plecară, și, după ce se depărtară o bucată de umbrarul cu frînghi, căpestre și bice atîrnate la stîlpî, Popescu întrebă pe amicul său:

— Tu un' te duci, Mitule?

— Încoace, dar tu?

— Și eu încoace, la revedere! — La revedere.

— Al dracului, avea de gînd să se ție de capul mieu, gîndi Popescu, și Mița m'o fi așteptînd cu gura căscată!

Înnalt, curățel îmbrăcat, cu *ten* roșu-vinăt și cu trăsuri potrivite, cu alburî mari în ochi, cu o mustăcioară mijind aurie, pe buză, nu se poate teme de un rival în inima Miții lui Ciocîrlan, o fată prea nurlie. Amorul lor va dura de sigur mult, adică atît cît funcția de agent sanitar în zisa comună. Durata acestei funcțiuni se socotește la mai multe luni. Va urma o duioasă despărțire cu regretul unui amor încă nesleit. Pînă atunci însă vor trăi o idilă, care, în starea de acum a năravurilor de la sate, echivalează cu o căsnicie. Ea va fi mai tirziu o femeie și jumătate, care a ținut atîtea bărbați, pe cari babele îi vor spune pe degete. Ajungînd acasă, domnul Popescu întinde de la poartă brațele către Mița, care stă în prag. Înnaintînd, se face a nu vede cratița găinilor și o răstoarnă, cîntînd apoi, la sunetul ei chimbalic, pe aria Ninetei:

Mițica mea, Mițico,
Mițico, draga mea...

Ultimele note le accentuiază cu cite o împunsătură de deget în jos, tremurându-le rărit.

— Trăznite-ar Dumnezeu, iar te-ai afumat! — Nu, dragă,...

— Ba te-ai leorbăit! — Așa e Mițule; ba nu, Mitule. Tu ești Mitu sau Mițu? A' să văz. — Și-i luă capul suptioară.

— Aă! astimpără-te naibii! — Ei așa! Nu ți-e-lene? — Duhorești a vin! — Vai, puică, ai dreptate! Am s'aduc să bem amîndoi, ca să nu-ți mai miros.

Zis și plecat. Plecat și întors peste citva timp cu un viorar și un cobzar după el.

— Dar vinu'? întreabă Mița, căreia îi crescuse pofta așteptînd.

— Am trimis pe Păsărică țiganu'.

— Uite-l vine! zise viorarul, arătîndu-l cu arcușul.

— Oho! cum intinde gîtu 'nnainte, să dea 'n nas săracu'! zise Mița, rîzînd. Popescu se intoarse la lăutar.

— Ia vezi măi curînd, că vine vinu' și nu mi-ai făcut pofta.

— Acuș, boierule, acuș! Viorarul ridică o frunte inspirată și pișcă romanța «Steluța».

— Bravo, Păsărică! Popescu luă sticla din mîna țiganului și turnă pelin în pahare. — Ah, uite, dragă, sare din pahar. Dar iute veniși, Păsărică!

— Să mă bată Dumnezeu, dacă nu mi-a ieșit sufletu'! Vezi, domnule Popescu, zău, perechia-aia de pantalonî să mi-o dai acuma!

Ha! te cară, cioară, d'aici! — Țiganul nu se mișcă, dar înțelese să tacă.

— Iea, dragă Mițule! Popescu ciocni cu iubita lui. Din convorbirea lor cu gura jumătate, în timpul cîntecului, ieși că Mița ține la el pînă la «viața morții». Era o hiperbolă, și Popescu nu se putu stăpîni de o vorbă drăcoasă. Totdeauna afectările îl irită:

— Să nu mori tu, dragă, lasă măi bine să mor eu în locu' tău... Ce, nu crezi? Uite, acum mă vezi lungiț mort... Țiganul Păsărică se duse să-și puie căciula pe stîlpul porții. Căciula rămase pe stîlp ca un doliu.

— Vine notaru' și primaru 'ncoace! strigă Păsărică.

— Măi tac! Ti șa!... Am să li trag o păcăleală. Par'că i-am chemat eu... Oprește, lăutar! Pușcăria să te mănince dacă nu mi-ai zice tu dă mort. Eu mă fac mort. Să riz nițel de ei.

— Ce porunșești, aia fașem. Și începură.

— Mițo, să mă jeleşti!

— Fi-ți-ar de ris trăsnaile tale!

— Nu fii proastă! Repede, o pernă și un așternut aici pe prispă. Popescu se întinse pe așternut și luindu-și poziția de mort:

— Mișo, n'auzi tu? Jelește-mă. Păsărică, nu ride, că te iea mama dracului! Uite-te vezi, vine?

— Vine, vine, stăi țapăn acolo! — Mișo se uită la iubitul ei lungit cu miinile pe piept, la lăutarii cari trăgeau transportați cîntecul de mort, la notar și primar, cari se apropiau uitindu-se țintă, la Păsărică țiganul, care se jumulia de păr și se bătea cu miinele peste șale, și, nemaî putîndu-se ținea, intră în tindă, unde pufni de ris. Lui Păsărică-i mergea gura ca la o morișcă:

— Deh mă! E-te mă! Ce mă! Ce necaz mă! Pierdurăm pe domnu' Popescu. Și n'a apucat barem o vorbă să zică de pantalonî! Cine știe dacă-i mai dă cineva țoale dă pomană!

— Dar a murit, a murit bine? strigă notarul. L-a luat dracu' dă tot? Aoleo, cioarelor! Lăutarii se opriră și începură să înnalțe din umeri.

— Cioarelor! Vă bateți joc de noi, or numai rideți?

— Dacă ne-a porrunșit boerru așa! Plăteș 'mneatale ce-am cîntat noi pîn' acuș, să stăm de vorbă? — Popescu sări în sus.

— Ah, bună dimineața, domnilor! Dar încotro de acum din zori? Voi ce stați? V'am zis orî nu v'am zis să veniți să-mî cîntați «zorile», cînd m'oiu scula? Aide!

— Dacă ziș' mneatale, așa să fie!

Cei doi trecători se depărtară făcînd haz. Lui Popescu-i era necaz că farsa nu izbutise și-i abătu pe Păsărică.

— Fir'ai tu... — așa și pe dincolo. — Tu ai ris! — Și căsună pe vorba asta.

— Să fiu al nu știu cui, zău, domnule Popescu, io să rîz? Io!... Mă țineam ca acuma, na!

— Știi c'acum nu-ți mai vine. Stăi tu numa acoloa, să-ți arăt eu! Și, punînd mîna pe un bețigaș, azvirli după țigan. Apoi se luă după el prin curte, zburătăcîndu-l fără să-l înnemerească.

— Las' că te prinz eu! Apoi, văzînd că nu mai e vin în sticlă, se domoli.

— Păsărică, vino 'ncoa! Păsărică sta lipit de gard și refusa, moțîind și plescăind din limbă.

— Vino, de! Și-i ridică sticla de pe scaun, o scutură repede, să-i arate că e goală și că trebuie să se ducă să mai aducă.

Păsărică se apropie cu grijă, se întinse de departe și smulse sticla de pe scaun, în timp ce Popescu îl șperia, trintind din picioare fără veste, încît țiganul sări cit colo.

— Acum să vii! Țiganul ridică sticla, și o puse la gură.

— Nu pune la bot, bălosule, că te smintesc! Marș și să vii mai cūrind... Zi tu acum o sîrbă! Aide, drăguță, să jucăm!

După ce făcură sîrba, începură să zobească chindia. O femeie trecea pe drum cu o tăgîrță la spinare, se opri și strigă:

— Halam viață! Să-ți trăiască, -leică!

— Și dumitale, ce-î dori... Ahiii! — chiui Popescu prelung, și Mița-l întovărăși, făcînd amîndoi un fel de duo felin.

După aceia cheful se mută în casă, căci umbrele nopții se întindeau poetic peste satul Nescăldații-din-Deal. Cînd vinul sosi, Popescu se declară în culmea fericirii. Dar se opri de odată serios, vorbind mai mult pentru sine:

— Mitu! Hiu! Secătură! Ce rău îmi pare că el habar n'are de chefu' meu! Mișo, ado fesu 'ndată. Mă duc pîn' la Mitu.

— Iar pandaliile tale!

— St! Să tacî... Dacă mă iubești... Cum zici că te chiamă ăsta cu cobza?

— Pascal, sărru' mina!

— Pascale, să-mî dai mie cobză... Și tu?... Ilie, mi se pare, da?... zi, Ilie din vioară, că-ti fac eū din cobză, să mergem la Mitu. Ado 'ncoa fesu' Mișule... Păsărică, iea tu sticla... Veniți acum după mine. Și, luînd cobza, începu:

Plângibu! Plângibu! Plângibu!

* * *

La Mitu lumină lampa în perdele albe. Auzind din casă lătrături și biziit de lăutari, pricepuse că nu poate fi alt-cineva decît amicul său și ieși să-l apere. În marșul Bersaglienilor, musafirii intrară în casă, unde, împrejurul mesei scunde, rotunde, pe care erau codri de mălaiu și două cenace, unul cu varză, altul cu murătură, ședea roată o liotă de copii, cari căscară gura cu lingurile în mină. Jupinul casei, — tatăl lui Mitu precupețește, — un om voinic, gras și ras, se sculase și ședea pe pat. Femeia sta în picioare lîngă sobă. Popescu observă:

— V'am deranjat de la masă! Ședeți jos, să nu rămîneți nemîncați, pentru «noi».

— Lasă c'am mîncatără, zise femeia.—Mai sintără broaștele astea dă copii... Hai, isprăviți odată, că să strîng. Unul din ei, năpirstocul prislea, se sculă misdînd un codru de mălaiu abia înfrunțit și se viri după sobă, ceilalți se traseră prin colțuri. Masa se ridică, și de acum casa toată era a lui Popescu. Jucase el ce jucase, dar acum

se întrecu pe sine singur. Și într'un loc, și pe vine, și răsucit, cînd cu mîinele în șolduri, cînd plesnind din degete și lăsînd capul, cînd pe un umăr, cînd pe cellalt. Pe zăstîmpuri făcea semn lui Mitu, care refusa moțăind. Lăutarii osteniră, și Popescu, roșu ca fesul ce purta, se lăsă pe pat gîfiînd și ștergîndu-se cu batista. Ceru sticla, care apăru de sub «jaghetul» lui Păsărică. Ceru pahare și cinsti pe cei mai mari din casă.

— Cum văz eū, domnule Popescu, — zise jupînul, după ce dete peste cap un pahar, plescăind, — ai luat-o de Vineri s'o ții pînă Duminecă, trei zile.

— Și încă trei peste Duminecă.

— Să te odihnești azi, să începi iar Vineri, zise jupînul, rizînd și pipăind cureaua.

— O zi s'a odihnit și Dumnezeu cînd a făcut lumea, găsi Popescu de zis, și zîmbi mîndru.—Haî Ilie, haî Pascale! Așa! I! Ha! I! Ha! Isasa! I-auzi ia! I-auzi, i-auzi, i-auzi ia! Hop așa! Șt! Mitule! Sus de! Îmi pare rău! Să știi că mă supăr! Parol, mă supăr!...

Mitu se uită la măsă, care pe furiș îi făcu un semn de învoire, se uită la tat'său, care scosese tabacherea și zîmbia pe supt mustață, apoi prinse de mînă pe Popescu. Țiganul Păsărică sări și el de umărul lui Mitu. Popescu îi făcu semn binevoitor să-î dea brațul cellalt și țiganul îl dete... Ah! sfînte Radule! Unde mî-l înșfăcă pe țigan de ceafă și-l inghesui în colț, unde-î cără la pumni, cite zile într'un an se gîndește un țigan la chilipir.

— Aoleo! Lasă-mă, că, să fiū al... se dărimă soba cu mine: i-auzi cum duduie, trece pumnu' la ea... Glasul țiganului avea dirdiiei, ca și cînd l-ar fi pognit peste beregată.

— Lasă-mî căciula, domnule Popescu... Ao! Aole... eū... Țiganul mugia ca un mînzat încurcat în priponeală, căci Popescu îi rupea căciula zbîrcind din nas și făcînd ochii miçi de încordare, pe cînd blana pîriia, croindu-se, și în casă se stîrnise un hohot amestecat cu țipetele speriate ale lui prislea și cu urletul bietului țigan.

Așa! N'ajunge... S'o mai rup în două. Șarlatanul' o coase... Ține unu, Păsărică! — Și-l plesni cu un petec de căciulă.—Ține și p'asta! Na! Măi na! Fața îi strălucia de triumf desăvirșit. Și nu era nimeni, să-și bată nițel joc de el, ca să nu-î vie leșin de fericire. Țiganului îi ardeau ochii în cap și se făcuse nărinzat. Apoi zise resignat, cu oarecare sublimă admirație.

— Mi-o făcuși, domnule Popescu!... Lasă, să trăiești, domnule Popescu, că am văzut la dumneata o pălărie... și cu pantalonii... Să mi-î dai, zău!

— Atunci să mai vezi tu! Dacă ți-î scoate un ochiū, poate!...
Stă-î să ți-l scoț eū!

— Astimpără-te zăū, domnule «doftor»!

— Haî noroc, Mitule, noroc, oameni bunî!... Poate v'am deranjat,
vă rog sî mă scusați, așa sint eū cînd vreaū să-mî fac un gust...
Haî noroc!... Știți cum sint eū acuma?— Sint tocmai în echilibru!

P. CERCEL.

ÎN MUNȚI

*Ca niște pînze-albastre, pe alocurî
În bolta cerului de vară prinse,
De-o nevăzută mîină, — așa stau munții.
Străvechî păduri curgeaî pînă pe văi...
Voinicu-și atîrnă de-o creangă. arcul
Apoi privi în adîncimea zării,
Și-l apucă un dor neînțeles
Să se afunde în inima pădurii
Adînc, tot mai adînc, tot mai departe —
Să-l năpădească frunzele, nebune,
Pădurea să-l acopere supt dînsa...
Acolc, poate gîndul va tăcea
Și inima s'o potoli odată...
În valurî line pogorî costișa
Spre-un sat cu casele 'nnecate 'n soare.
În sat și peste munți era tăcere.
Doar clopote de vaci sunaū blajin
Cu glasul înduioșetor de trist.
Și dintr'un pisc de pete de zăpadă,
Ca lacurî mari de lapte, se pornî
Sufierea răcoroasă a 'mălțimii
De-alungul codrilor pătrunși de pace.
Venia, venia suflarea în spre văi
Și freamătul atîtor ramurî verzi
Ca o cascadă se-auzi 'n pădure.
Apoi, din vîrful arborilor, vîntul
Vărsîndu-se în unde peste iarבă,
Alunecă spre sat prin larga vale.*

Un plop se înclină în fața sa,
 Și frunze se stropiră cu argint,
 Ușor mișcând mlădițele suptiri. —
 Și iar tăcerea stăpîni 'n pădure...
 Departe... se-azia izbînd secura
 În trunchiurile brazilor înalți.

Atîta liniște plutia în sine!
 Și numai el muncit era de gînduri
 Și numai el zbatîndu-se în chinuri...
 Un val de lacrimi îi orbi privirea.

G. VILSAN.

ECOURI

Cînd după zile lungi de jale
 Ce-ai mîngîiat un trist amor,
 Vă întîlniți p'aceiași cale
 Înlănțuiți de-același dor;

Pe toate pune stăpînire
 Eterna dragoste măiastră;
 ... Nu, nu! Atîta fericire
 Nu poate fi numai a voastră!

Grădinile în miș de fețe
 În cinstea voastră înfloresc,
 În crîng v'adastă cîntărețe
 Ce numai pentru voi doinesc...

Se pare că nerăbdătoare
 Viețile din viitor
 Aud a voastră sărutare
 Din noaptea neștiinței lor;

De desnădejdi de mai 'nainte,
 Acuma să zîmbiți vă vine
 Și-un gînd vă luminează 'n minte,
 Că viața-î cel mai mare bine.

Și dacă nebunii divine
 Vă smulg în ceruri tremurînd,
 E că un neam întreg ce vine
 Se bucură cu voi în rînd;

Și dacă 'n ora fermecată
 Asemeni zeilor păreți,
 E că trăiți în vis, de-odată,
 Atîtea miș și miș de vieți.

P. CERNA.

Reproducerea oprită.

PARTEA ÎNȚĂIA.

IX.

Vasile Negrea își începuse slujba la Primărie ; lucra cu dragoste și cu încordare, și, când se apropia ceasul prânzului său al cinei, simția o bucurie, așa par'că ar fi cîștigat ceva de mare preț. Se răsturna pe speteaza scaunului, își ducea minile la ochi, rămînea pe gânduri o clipă, — apoi, brusc, se ridica, zvîrlia condeii în sărtar, închidea călinara c'o lovitură de deget, încuia dulapurile, și, luîndu-și pălăria, saluta grăbit pe ceilalți funcționari : «La revedere, la revedere» ! ieșia repede, apuca pe Strada Economului la deal, prin soarele care umplea de lumină nourii de pulbere și casele cu toate ușile și ferestrele deschise, pline de furnicarea copiilor gălăgioși. Se apropia de margine cu inima bucuroasă, — și dintr'odată i se arăta casa lui cuconu' Andrieș, cu ferestrele pline de flori. Îndărătul perdelelor, dintr'un colț, îl pîndia Tinca. Lui i se părea că aude zgomotul broaștei de la ușă, înainte de a se deschide cadrul negru prin care năvălia par'că umbra și răcoarea odăii închise, și în care apărea silueta albă a fetei. Îl privia venind, dreaptă, cu ochii ațintiți, c'o lumină de zîmbet pe toată fața. El grăbia pașii, se apropia, — îi cuprindea minile, i le săruta, înnălța capul și o privia drept în ochi. Se întrebau cu glasuri moi de tot ce au făcut în ziua aceia, și de multe ori se uitau vorbind, pînă ce-î deșteptau bătrîni, ori unul din multele răcnete obișnuite ale străzii.

La întoarcerea din amurg, cîrdușii de copii cari se jucau de-a prinsul ori își înălțau zmeiele, îi tăiau calea la fiecare pas. Erau în fiecare clipă țipete vesele, răcnete minioase, îndemnuri ; une ori cei mici «buhăiau» cu pumnii în ochi, alungați de pumnii fraților mai mari ;

une ori învălmășeli izbucniau, îmbrînciri, în care șăpcile se amestecau cu pulberea drumului. Vasile trecea prin larma aceasta obișnuită, cu un simțimînt de înviorare, de ușurare, după plictiseala cancelariei. Acuma perdelele de la ferestrele Tincăi erau ridicate și oalele cu flori se deslușiau în lumina dulce a amurgitului. Îndărătul lor, străluciau ochii zîmbitori cari de-departe îl pîndiau.

Și serile acelea de sfîrșit de primăvară, lenea de după masă în chioșcul din grădina lui cuconu' Alecu, vorbirile încete pînă tîrziu, umbra din fund pe banca de piatră, unde se așezau singuri cei doi logodnici... Era un farmec nesfîrșit dragostea lor și era un raiu colțul de pămînt pe care viețuia. Trandafirii și teii împrăștiau mirezme; luna umplea grădina cu pulberea-î argintată; une ori cîntece se auziau departe, în partea cealaltă a tirgului, la vechea crîsmă boierească, unde era petrecere la toartă și cînta taraful lui Varvarache. După cîntece urmau tăceri adînci în noaptea caldă, cu toții rămîneau fără cuvinte în farmecul lunii, care-î impresura, cu ochii asupra fișiiilor argintate, care se strecurau prin verdeața bogată a chioșcului și asupra stelelor de lumină care tremurau jos pe pămîntul negru.

Și liniștitele ceasuri în odaia cu mobile vechi, în lumina slăbită, — pe cînd afară, în întunec, vîntul se zbătea, izbind stropii de ploaie în ferestre... Toată partea aceasta a vieții lor li se părea amîndurora o poveste frumoasă, și în clipele acelea erau de bună credință că așa va dura fără sfîrșit.

Din cînd în cînd, în pacea asta, năvălia cucoana Casuca, cu risetele, cu înduoșările și cu șivoaiele ei de vorbă nestăpînită. Une ori se plîngea amar de cuconu'-Iorgu care iar prăpădisese o noapte la cărți, dar totdeauna sfîrșia c'o vorbă bună: «Asta-î patima lui, — încolo-î ca pinea caldă»... Alte dăți venia cu dînsul, ș'atunci curgeau povestiri, hazuri pline de gălăgie, de rideau bătrîni cu lacrimi, pe cînd cuconu' Iorgu își mîngîia mustățile, zîmbind poznaș.

Duminecile prinziau și cinau la un loc. De era vreme frumoasă, cîte odată făceau plimbări pe jos, spre păduricea Honiței, dincolo de fintina lui Samson, sau spre zăvoaiele Siretului, și mincau pe iarbă verde. Vasile simția bucurii de copil în vacanțe, în zilele acestea libere, după o săptămîină de muncă între dosarele prăfuite.

În unele dimineți ale Duminicelor acestora, era un soare mare ș'o lumină liupede des-de-dimineață, cînd plecau. Roua din salciile drumului spre Siret sclipia la soare; curcubeie se aprindeau pe lanurile întinse. Poposiau des, din pricina cucoanei-Casuca, care îndată gifia și zicea că nu mai poate. Și, în tăcere, ascultau țipetele înăbușite și scurte ale prepelițelor în verdeața mare și umedă, ori priviau prin

lumină vulturii cari plutiau cu aripile întinse, împinși par'că de undele văzduhului. Bătrînii cîștigaseră ca o tineretă nouă, în preajina dragostei care-i ardea și-i încălzia și pe ei par'că. Aveau bucurii copilărești și înduioșări, și o putere nouă care-i făcea să ducă ușor drumurile și rătăcirile acelea lungi.

Cînd se întorceau, în asfințit, umblau printr'o liniște rar întreruptă de trecerile răpezi ale căruțelor întîrziate. Erau toți tăcuți, și o pace adîncă stăpînia inimile și cîmpiile. Tinerii mergeau înainte și rar își șoptiau cuvinte fericite, dar sufletele lor își spuneau multe în taină.

Hotărîseră nunta cătră sfîrșitul verii, iar pînă atunci cu toții pregătiau gospodăria viitoare. Bătrînul Lunceanu ochise încă de mult o căsuță liniștită, cu grădiniță, în *Vatră*, pe-aproape de biserică, și acuma era în tocmeală cu proprietarul. Cucoana-Casuca gătia o mulțime de lucruri casnice, mici, dar foarte de trebuință, — iar ceilalți bătrîni, de cîte ori ieșiau prin tîrg, de atîtea ori găsiau cîte ceva pentru viitorii însurăței. Tirguiau, cumpărau și aduceau în taină acasă, — apoi pregătiau «surprize», făceau mare haz de mirarea «băieților» și erau foarte mulțămîți.

În vremea aceasta a zilelor pline de lumină și fericire, cunoscură multe din familiile funcționarilor tîrgușorului. Nici cuconu'-Andrieș, nici cuconu'-Alec, nici tinerii, nu crezau că este nevoie să-și facă «legături cu lumea», — dar cucoana-Casuca făcu gură mare și în mai multe zile de-a-rîndul, cu grindine de probe, că «așa e bine, așa se cade, dacă vrei să te pui în rînd cu oamenii»...

Și, după fiecare cunoștință nouă, cucoana sub-prefectului dădea deslușiri pînă în cele mai mici amănunțimi asupra «familiei». Și din vîlmășagurile fierbinți de cuvinte grăbite, Tinca prindea o mulțime de lucruri nouă, de care pînă atunci fusese cu totul străină, și rămînea pe gînduri, nu-și putea închipui par'că cum, alătura de fericirea ei, pot trăi oameni în atîtea necazuri și atîtea răutăți.

La sfaturile de seară mai ales, blajina cucoana-Casuca înșira povestiri de acestea, — așa, «pentru că e bine să ai ideie de ce se mai petrece și pe la alții»... — și nu știa cît de nouă și cît de triste erau ele pentru fetița lui cuconu'-Andrieș.

În urma unei cunoștinți proaspete, de-obiceiul viitoarea nună se apropia cu zîmbetu-î dulce de Tinca și o întreba :

«Ei, cum îți pare?

— Mi se par oamenii cum se cade»... răspundea fata, și avea o strîngere de inimă, căci știa că-i va descoperi multe din taine cucoana-Casuca, pe care mai bine ar fi voit să nu le afle.

Așa i-a spus de pildă că cuconul Panaite Gheorghiu, uriașul, care

era acum ajutor de primar, se îmbogăţise în tinereţă din *vechilie*, la curtea răposatului boier Vascanu. El se îmbogăţise şi stăpînul ajunsese să trăiască din pomană în Iaşi, umblînd ca un cîne din uşă în uşă. Cucoana lui Panaite era o femeie care nu călca cu anii afară din casă; sta înfundată în odaia ei şi bea. «Bea, puicuţă dragă», zicea cucoana-Casuca, «pînă ce nu mai ştia pe ce lume-î. Am găsit-o de multe ori roşie, cu ochii holbaţi, răcnind, aiurind ca o nebună. Iar în odaia ei e un miros de băutură de te trăsneşte din prag!...» Aveau şi un petec de moşie, şi era vai de bieţii ţerani aşezaţi pe ea; erau horopsiţi, rostogoliţi din datorie în datorie şi urmăriţi cu judecăţile pînă în pinzele albe.

Altul, Nicu Tanasache, al doilea ajutor, era cel mai gros om din tîrg şi avea cele mai multe fete: cinci. În gospodăria lui era un adevărat tiran. Femeia se încovoia supt lovitură, se uscaser ca un schelet în dureri şi necazuri îndelungi, — iar fetele erau purtate şi necăjite ca nişte roabe, şi nici nu mîncau la o masă cu tatăl lor. A şasea fată, cea mai mare, Olimpia, după ce crescuse în nenorocirea aceea, a fost cerută de un negustor, de treabă om, însă nins pe la tîmple. Tanasache făcea oarecare nazuri, că-î laie, că-î bălaie, — pînă ce-î spuse verde: «Ia ascultă, eu îţi dau femeie tînără şi neatinsă. Îmi dai mie, în mină, patru mii de lei ghiaţă?...» Fata era de faţă. N'a zis nici-un cuvînt. Tăcută şi tristă ca totdeauna, s'a închis într'o odaie, a băut otravă, ş'a ieşit în sicriu, din iadul care era casa tatălui ei.

Alţi slujbaşi erau beţivi; alţii îşi dădeau într'o singură noapte leafa în cărţi, şi a-doua-zi n'aveau ce mînca; alţii îşi părăsiau neveste frumoase şi cinstite şi alergau după cine se nemeria; — prea puţini erau oamenii buni şi curaţi; — şi Tinca, în dezvoltarea aceasta crudă a vieţii, avea clipe de sfişielii sufleteşti, cutremure de groază şi dezgust, — căci în visurile ei de fecioară altfel văzuse şi-şi închipuise lumea aceasta a lui Dumnezeu.

Cucoana-Casuca-î zise :

«De ce să te sperii, puicuţă? Doar așa se face școala lumii...

— Bine, dar cînd ştii cine sînt, cum o să li mai calc în casă? cum o să li dau mîna?

— Eşti copilă, eşti copilă, drăguţă! Încă n'ai trăit. E-he-he! şi eu am fost așa, — şi pe urmă am îndurat multe...» Şi cucoana îşi ducea batista la ochii, dintr'odată umeziţi.

Fata simţia un fior, — îşi întorcea privirile răpede spre Vasile, îi zîmbia sfios, par'că voia să se încredinţeze de ceva, să alunge un gînd urit. Negrea o privia fericit, şi asta era o încredinţare deplină. El, la descoperirile care se făceau, rîdea; cunoştea şi el lumea, şi ase-

menea lucruri nu-î păreau minuni. Vorbia despre ele cu răceală, ca un adevărat bărbat, și Tinca-l privia cu dragoste, plină de respect pentru tăria lui.

Într'un rind a văzut chiar cu ochii ei ceva care i-a întunecat sufletul ca un nour.

Se întorcea, cu Negrea, dintr'o plimbare scurtă spre Siret. Însera, și luminile târgului luciau pretutindeni. Mergeau strâns alăturați, și fata se simția foarte fericită. Se abătuseră și pe la căsuța care trebuia să fie a lor, — ș'acuma veniau, cu pași înceti, spre casă.

Dintr'odată o femeie, învăluită peste față cu un șal negru, trecu răpede pe lângă ei, d'indărăt, spre mijlocul târgului. Era naltă și slabă și pășia puțin adusă de șele, ca apăsată de o durere mare.

«E cucoana Marița... zise Negrea, urmărind-o cu ochii.

— Cine? întrebă mirată Tinca.

— Cucoana Marița a lui Neculcea... Iar s'a întâmplat comedia...

— Ce-î? par'că am auzit-o suspinînd, cînd trecea pe lângă noi...

— Ce să-î faci, zise încet Vasile. Afacere obișnuită. Neculcea s'a incurcat la Trifanov cu cițiva, de azi dimineață, și de atuncea bea într'una... L-a căutat cucoana Marița pe la 4 ceasuri, întâiu la noi, la Primărie... Acuma i-o fi dat de urmă...

— Și se duce ea singură să-l scoată de-acolo? întrebă uimită fata.

— Sigur. Ce să facă? Ca totdeauna, are să plîngă, are să țipe, și poate l-o scoate... Mai bine să n'aibă mine ce mînca?... E cam urît pentru un bărbat așa-ceva, — dar femeia face și ea ce-o ajunge mintea...»

Tinca se cutremură:

«Ți-î frig? o întrebă Negrea.

— Cumplit! ceva cumplit!» răspunse ea în șoaptă, cu glas greu.

Grăbiră pașii. Cînd ajunseră în fața lui Trifanov, auziră țipete innăbușite venind de departe, de la odăile din fund poate. O ușă se închise cu zgomot — și glasul conteni dintr'odată.

«Așa e cum spun eu...» îngână Vasile.

Tinca nu răspunse, dar același fior ca de frig o scutură:

«Ce ai, Tincuță? o întrebă Negrea, aplecîndu-se cu dragoste spre ea.

— Vai! eu aș muri, aș muri decît să îndur atîta rușine...

— A! te gîndești la madam Neculcea... Lasă-i... gîndește-te mai bine la noi...

— Nu, e grozav,» șopti fata, și par'că-î venia să plîngă.

Cînd vorbiră despre asta, seara, după ce se adunară cu toții, bătrîni și tîncuri, ca la auzul unei vești triste, dar cucoana-Casuca începu să ridă:

«Dragă puicuță, nu fii copilă... astea sînt flori la ureche... Tu să

fii fericită, încolo ce-ți pasă!» Și Tinca se gândi că, la urma urmei, are dreptate «nașa» ei. Dragostea care unia pentru totdeauna viața ei de a lui Negrea era așa de mare încît ar fi fost o copilărie să facă o apropiere între o biată căsnicie la întîmplare și între o gospodărie care se înjgheba cu grijă, cu sfințenie ca un altar.

Toate veștile urite despre lumea care o încunjura erau clipe fugare. Dragostea mare își urmă cursul, îi umplea prezentul și viitorul. Vremea trecea, și tot mai mult se întăria dorul de a se vedea singură la gospodăria ei, tot mai mult simția că se leagă de cel care-i era ursitul, și par'că se topia într'o iubire pe care ea o simția așa de mare, în stare să umple o veșnicie.

(Va urmă.)

MIHAIL SADOVEANU.

VISUL LUI VODĂ.

De păsul Țerii noastre albit și-albit de vreme
Bătrînul Rege pleacă trecutul să-și recheme:
De mult în piept îl arde a dorului văpaie
Genunchiul să-și mai plece pe cîmpul de bătaie!

Spre plaiu străin acum pornește călătorul
Pe unde-al nostru vultur și-a 'ntins odată zborul.

El vede-aceleași locuri... Colô i-a fost popasul,
Ici taberele, valea... Pe loc și-oprește pasul
Și cată 'n largul zării: plîngînd doar Vidul trece...
Pustiū... și cruci de piatră... străini cu ochiul rece!

La Plevna retrăiește El anii tinereței,
Cînd neclintit ca leul sta 'n pragul fortăreței.

Tîrziū e-acum, și 'n noapte de veghe numai luna:
Greū clipele 'n vecie trec una cîte una...

La Plevna din morminte acum în miez de noapte
Ies umbre rîndurî, rîndurî, plutesc prin aier șoapte...
Încet se deslușește un glas din depărtare,
Un zvon de prin porumburî, din ce în ce mai tare:
E strigăt de bătaie, de trîmbițe alarmă,
Se 'nnalță către stele surd zgomotul de armă.

— «Sculați, toți frați de arme! — grăiește Dorobanțul —
 Și'n zangăt de oțele toți morții umplu șanțul;
 Sculați că Domnul nostru sositu-ni-a și plinge...
 Duios spre noi el cată și inima-î se frînge...
 Să-l apărăm tovarăși!...

Nălțați-vă 'n morminte! —
 Cornist, de zori tu sună și zi-ne înaintea!»

— «La arme, frați! — grăiește în noapte Vinătorul —
 Pe cîmpul de bătaie sosit-a Domnitorul...
 Urniți din loc pămîntul ce-apasă ca un munte;
 Să fluture iar steagul și penele la frunte!»

— «Tunări, tunări la posturi! — o voce glăsuiește —
 Cu sabie grea, tunare, mijlocul îți gătește
 Și țevi fulgerătoare tu șterge de rugină,
 Că Domnul nostru iarăși în frunte va să vină!»

— «Haï, murgule, te scoală, să sar în foc cu tine...
 Destul doîmiși pe săbii și frunte carabine;
 Te 'naltă iar tu falnic și coama de tărîna
 Ți-o scutură — pe steaguri stă pajurea romină!
 Haï, — strigă Călărășul — că ni-a sosit Stăpînul,
 Prin vămile veciei să fugărim păgînul!»

Din somn trezit, de-odată acum bătrînul Rege
 Privește 'n preajmă-î — taina cercînd să o dezlege;
 Cu dreapta voinicește mînerul spadei strînge...

A fost un vis: afară doar vîntu 'n ramuri plînge...

N. VULOVICI.

CRONICĂ

Discursul de intrare în Academia Romîna al d-lui I. Bogdan (*Istoriografia romîna și problemele ei actuale*) e o expunere întregă și limpede, foarte bine împărțită, foarte bine socotită și spusă cu un mare curaj liniștit, a dezvoltării întregii istoriografii romîne de la început până astăzi. Cu tot formatul lătos pe care-l păstrează publicațiile de acest fel ale Academiei și cu toată coperta de Cenușăreasă în care ele se înfășură,

broșura e menită să fie întrebuițată des de oricine vrea să aibă pe scurt o bună și cinstită orientare în această privință.

*

În ultimele n-re din «Albina», d. Sadoveanu a tipărit schițe despre școala copilăriei sale, care nu sînt numai bine și duios scrise, dar, prin aureola cu care încunjură pe vechiul dascăl de provincie, cu iubire, cu ticuri, cu autoritate și fără pretenții, sînt și o faptă bună, menită să mîngie și să îndemne pe mulți. — D. P. Rășcanu începe a tipări în aceeași revistă un studiu asupra cîrmuirii lui Constantin Mavrocordat, dezrobitorul țeranilor: încă odată, profesorul din Iași insistă asupra zădărnicii acelei păreri că sufletul și trupul nostru ar fi zăcut o sută de ani în robia grecească și asupra ciudățeniei «patriotismului» ce s'ar oglindi în această teorie. Faptă bună și aceasta! Ea trebuie să fie semnalată de această cronică, a cărei chemare nu e închinarea sau răzbunarea de sine, ci alegerea frumosului de urît și a faptei bune, așa de rare încă, de neghina bogată a faptelor rele din fiecare zi.

*

Un n-r nou din «Literatura și arta romînă» dă chipurile lui Mihai Viteazul, care au fost reproduse însă, tot așa de frumos, și aiurea. Restul slab. Și a fost un timp — își mai aduce aminte d. Petrașcu? — cînd revista era bună și mă bucuram că pot colabora la dînsa!

*

D. Haret, văzîndu-și amenințată opera, vrednică de cele mai mari laude, pe care a îndeplinit-o în școala românească, a crezut că e bine să-și lămurească sistemul printr'o revistă. N-l 1 din această «Revistă generală a învățămîntului» a și apărut, cu felurite articole și o declarație hotărîtoare a conducătorului, care a mai dat două articole de polemică dreaptă. Se făgăduiește și o cronică, după un program larg. Firește că nu se poate judeca o revistă după n-l d'întăi, care e une ori mai bun, une ori mai rău decît cum urmează toate celelalte (dar eu cunosc o revistă care păstrează aceeași năvingie hărțăgoasă de la n-l 1 până la cel din urmă care a apărut; însă nu-î voi zice pe nume). N-l de la început al «Revistei învățămîntului» nu e destul de orînduit, nu e prea omogen și nu mi s'a părut destul de călduros. Se va vedea dacă noua publicație se va purta cu demnitate rece în sferile înalte și severe ale pedagogiei superioare, în care cas ar privi pe foarte puțini, sau va binevoi să se aplece către urechea unui neam umil. Căci reviste *nobile* avem de-ajuns și de rămas!

*

În «Revista noastră», care a ajuns la n-l 6, o poezie iscălită «Simca» în care se vedește un talent. O poezie de Maria Cunțan. Romanul d-nei Constanța Hodoș urmează, ca și cronicile literare ale d-lui Gorun. Se reproduce în întregime o frumoasă poezie de ocazie a d-lui O. Carp

(Proca); și la un banchet de vechi tovarăși de școală s'a auzit iarăși glasul duiosului poet din timpuri.

*

Articolele d-lui Belessort despre Grecii și Evreii, cîmpiile, animalele noastre și despre mai multe personaje cunoscute autorului au apărut și în volum supt titlul *la Roumanie contemporaine* (modest titlu!). Lumea le cumpără pe-un cap. O indiscreție de vînzător mă face să știu că s'au vîndut 25 de exemplare numai la librăria franceză pe care d. Sfetea o are pe Calea Victoriei.

*

Ni se trimete un volum de «Sonete» iscălit Alin și tipărit luxos la Craiova. Pe lîngă multe stîngăcii și lucruri neisprăvite se află și bucăți descriptive de o adevărată valoare literară: așa n-le XXVII și XXIX. Ce-aș mai putea alege alta?

N. IORGA.

*

«Institutul filarmonic al învățămîntului secundar» din București, de supt conducerea neobositului d. Ioan Costescu, a dat Miercuri, 25 Maiu, în palatul Ateneului, pentru un public ce se cădea a fi mai numeros, o audițiune din cele mai reușite. S'au executat cu o precisiune de laudă citeva din compozițiile bisericesti și naționale foarte îngrijite ale d-lui Costescu, apoi compoziții de Gh. Ștefănescu. Cîțiva elevi au debutat foarte bine cu soluri de voci și duete, iar un altul a mai declamat cu talent minunata «Scrisoare de la Muselim-Selo» a d-lui G. Coșbuc. Reprezentația școlară, cu acea vioiciune și seninătate de suflet a tinerilor coriști, a stîrnit entuziasmul auditorului de părinți, profesori și alți prieteni ai școlii, ceia ce îndreptățește speranța că munca plină de abnegație a d-lui Costescu va cîștiga tot mai mult sprijin din partea publicului și a oricărui Ministru de Instrucție. Mai amintesc că unul din scopurile importante ale d-lui Costescu e aproape ajuns: elevii de clasa a VIII-a ai corului vor alcătui la toamnă întiiul «*Institut filarmonic universitar*», ceia ce înseamnă o bună înaintare pe calea educației prin musică a tinerimii.

I. SCURTU.

CUGETĂRI

Ce face gîndacul pămîntului? Stă și judecă între Dumnezeu și Dracul. La dreptul vorbind, zice el scuturîndu-și coarnele, nici unul nici altul n'are dreptate.

*

Dacă faci abstracție de scop, luptătorii sînt totdeauna momii caraghioase.

*

Cea mai desăvîrșită nepărtenire o ai, cred unii, cînd urești pe amîndoi cei ce se luptă.

X.